

Concept basisprofiel veiligheidscoördinator

Vastgesteld op 20 december 2023

Context

Jongeren spenderen doorgaans veel tijd op school. Het is dan ook een belangrijk dat school een veilige pedagogische plek is voor jongeren. We zien echter dat jongeren buiten school steeds meer deel uitmaken van onveilige netwerken die veelal worden gevormd via internet, op straat en in het uitgaansleven. De onveiligheid van deze netwerken wordt naar de school binnen gebracht. Deelnemers van de netwerken proberen andere leerlingen over te halen om met hen mee te doen. Kwetsbare jongeren met een instabiele thuissituatie zijn vaak gevoelig voor deze netwerken.

Een onveilig pedagogisch klimaat in de klas zorgt ervoor dat docenten niet optimaal de jongeren kunnen onderwijzen, begeleiden en ondersteunen in hun leer- en ontwikkelproces.

Het Samenwerkingsverband heeft op initiatief van de Amsterdamse schoolbesturen en de vraag vanuit Amsterdamse schooldirecteuren een basis profiel opgesteld voor veiligheidscoördinator. Het basis profiel geeft weer welke taken, verantwoordelijkheden en competenties van een veiligheidscoördinator verwacht wordt. Dat laat onverlet dat het zorgdragen en waarborgen van een veilig pedagogisch klimaat een gedeelde verantwoordelijkheid is van het gehele schoolteam, waarbij voor sommige onderdelen van het profiel geldt dat de veiligheidscoördinator deze wel overziet maar ze feitelijk bij andere medewerkers liggen. Dit basisprofiel richt zich op de taken voor een veiligheidscoördinator rondom de sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat binnen de school en de veiligheid rondom de school. Taken

rondom de fysieke veiligheid zijn hierin niet opgenomen. De school is verantwoordelijk voor het aanstellen van een veiligheidscoördinator en de verdere invulling van het profiel wat passend is bij de visie van de school. In welke vorm (taakstelling, functie, enkel of meerdere personen) het profiel wordt ingevuld is aan de school. In de praktijk komen we verschillende vormen tegen, variërend van een gecombineerde functie van de veiligheidscoördinator en zorgcoördinator tot de teamleider of een taak bij een docent. Indien er meerdere personen binnen de school de taken vervullen dan is de voorkeur dat er één aanspreekpunt is voor de samenwerkingspartners.

De basisprincipes worden hieronder toegelicht in de vorm van een profielomschrijving, taken en competenties.

Profielomschrijving

De veiligheidscoördinator heeft als opdracht te zorgen voor een veilig pedagogisch leer- en werkklimaat, zowel op als rond de school. Als veiligheidscoördinator fungeer je als een aanspreekpunt voor leerlingen, ouders, schoolmedewerkers en externe partners, zoals de wijkagent en de projectleider Jeugd & Veiligheid. Het gaat vooral om het signaleren, duiden en doorzetten van informatie, zodat het op de juiste plek terecht komt. De veiligheidscoördinator is niet eindverantwoordelijk, maar heeft met name een adviserende rol.

Het betreft een echte netwerkfunctie. Binnen de school ben je onderdeel van het ondersteuningsteam/zorgteam en heb je contact met onder andere de zorgcoördinator en de schooldirecteur. Daarnaast trek je op in een netwerk met veiligheidscoördinatoren van andere schoollocaties en ben je goed in contact met alle veiligheidspartners rondom schoolveiligheid. Denk bijvoorbeeld aan de politie, wijkteams en jongerenwerk. Bij incidenten heb je een regisserende rol. Je bepaalt ten tijde van het incident welke maatregelen worden genomen en wie deze uitvoeren. Je zorgt dat de juiste stappen worden genomen.

Verder heb je als veiligheidscoördinator een belangrijke rol richting leerlingen en ouders. Je bent een voorbeeldfunctie, fungeert als rolmodel op de werkvloer en bouwt relaties op met de leerlingen. Ook leg je verbinding met de activiteiten van jongeren buiten de school. Je bent betrokken bij de wijde omgeving van de school en leerlingen en legt verbindingen met andere partners in de stad of met sociale netwerken.

Samenwerkingspartners

In de aanpak van schoolveiligheidsproblematiek staan scholen niet alleen. Ook samenwerkingspartners kunnen een belangrijke rol spelen. De projectleiders Jeugd- en Veiligheid van het stadsdeel kunnen ondersteuning bieden, in de vorm van organisatie en procesbegeleiding van netwerksessies. Tijdens een netwerksessie kunnen samenwerkingsafspraken gemaakt worden met lokale partners uit de wijk rondom de school.

In de [schoolveiligheidskaart](#) is opgenomen welke rol en taak de verschillende samenwerkingspartners hebben richting scholen.

Taken

De taken zijn een samenhangend pakket. De taken die beschreven staan onder subkop 1 en 2 worden al op veel scholen door de veiligheidscoördinator uitgevoerd. De taken onder subkop 3 en 4 zijn bij anderen belegd in de school ofwel zijn nog in ontwikkeling om de veiligheidscoördinator te professionaliseren. Bij het basisprofiel van veiligheidscoördinator behoren verschillende hoofd- en deeltaken:

1. *Beleidsvorming en -uitvoering op het gebied van een veilig pedagogisch klimaat*
 - Adviseren van het MT rondom een veilig pedagogisch klimaat;
 - Signaleren en duiden van interne en externe ontwikkelingen rondom een veilig pedagogisch klimaat;
 - Input leveren voor de (door)ontwikkeling van het veiligheidsbeleid voor een veilig pedagogisch klimaat en het veiligheidsplan;

- Implementeren en uitvoeren van het veiligheidsplan en andere veiligheidsstukken voor een veilig pedagogisch klimaat;
- Evalueren van het veiligheidsbeleid in samenwerking met het ondersteuningsteam/zorgteam.

2. *Portefeuille veiligheid/veilig pedagogisch klimaat*

- Bijdragen aan een veilig en pedagogisch leer- en leefklimaat voor leerlingen en docenten;
- Sturen van de ontwikkeling en uitvoering van beleid door aansturing te geven aan pedagogische medewerkers;
- Zorgdragen voor de continue professionalisering op het gebied van een veilig pedagogisch klimaat in de school;
- Opbouwen en onderhouden van een netwerk met samenwerkingspartners (o.a. politie, stadsdeel, lokale buurtpartijen en SAOA) op het gebied van veiligheid;
- Samenwerking met de zorgcoördinator, verzuimcoördinator en (indien aanwezig) jeugd- en jongerenwerk in de school;
- Monitoring van het veiligheidsgevoel van leerlingen, personeel en ouders;
- Deelname aan netwerk/professionalisering namens en vanuit het samenwerkingsverband;
- Zorgdragen voor preventie van incidenten rondom het veilig pedagogisch klimaat in de school en de veiligheid buiten de school.

3. *Afhandelen van incidenten*

- Een centrale rol bij (het de-escaleren van) incidenten en tevens verantwoording afleggen over het proces aan schoolleiding;
- Zorgdragen voor de procesmatige aanpak¹ van incidenten;
- Medeverantwoordelijk voor tijdige interne en externe communicatie over incidenten binnen en rondom de school met betrekking tot leerlingen van de school, richting leerlingen, ouders, schoolmedewerkers en partners;

¹ Registratie, verslaglegging, melding en afhandeling.

- Vastleggen en rapporteren van incidenten binnen en rondom de school.

4. *Uitvoerende taken*

- Begeleiden en coachen van kleine groepen of individuele leerlingen bij excessen²;
- (Zorg dragen voor het) trainen van andere medewerkers binnen de school op het gebied van een veilig pedagogisch klimaat;
- Ondersteunen van collega's bij incidenten en algemene veilige en pedagogische vraagstukken, zoals groepsdynamiek en complex gedrag;
- Deelnemen aan intervisie en scholing om eigen deskundigheid te vergroten en te delen, waaronder de netwerkoeverleggen schoolveiligheid in de stadsdelen.

Vaardigheden, kennis en competenties

Voor het uitvoeren van de rol van veiligheidscoördinatoren zijn de volgende vaardigheden van belang:

- Je bent bekend met recente (online) ontwikkelingen rondom de leefwereld van jongeren en je bent in staat om deze bij te houden;
- Je bent in staat om sterke relaties op te bouwen met leerlingen, ouders en externe partners;
- Je beschikt over coachende vaardigheden;
- Je bent stressbestendig en in staat om het overzicht te bewaren bij incidenten;
- Je hebt het vermogen om de-escalerend te werken;
- Je hebt kennis van groepsdynamiek en bent in staat deze te sturen;
- Je bent een netwerker en kan goed samenwerken in een team;
- Je hebt kennis van wettelijke kaders rondom schoolveiligheid.

² We spreken van 'excessen' wanneer sprake is van een of meerdere van de volgende incidenten: fysiek geweld met letsel als gevolg, fysiek geweld waarbij wapens zijn gebruikt, wapenbezit, seksueel misbruik en seksuele intimidatie, grove pesterijen, discriminatie, bedreiging, vernieling of diefstal van goederen, of bezit, gebruik en verkoop van drugs, alcohol en vuurwerk.

Daarbij zijn de volgende competenties van belang: integer, daadkrachtig, oplossingsgericht, analytisch, benaderbaar en snel kunnen schakelen.